

A 2013/2014. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

Munkaidő: 60 perc

Elérhető pontszám: 30 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül más segédeszköz nem használható! Javítás csak a hibásnak vélt szöveg áthúzásával és a jónak vélt megoldás mellé írásával történhet, kifestőt tilos alkalmazni!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási útmutató alapján.

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: oszt.:

Középiskolai tanulmányait a 13. évfolyamon fejezi be: igen nem

Az iskola neve:

.....

Az iskola címe: irsz. város

..... utcahsz.

A felkészítő tanár(ok) neve:

Összes pontszám:

Erre az oldalra ne írjon!

Dobroslav Chrobák: Poviestka
(úryvok)

Postava, ktorá (pred tým) sedela pri ohni, stála pred Ondrejom a zaháňala psa. – A čo chceš tu? Všetko sa stalo tak chytro, že si Ondrej nestihol usporiadať myšlienky. Odpovedá mechanicky: - Koňa hľadám. – Čieho? – Nášho. – A či si ty? Tu sa Ondrej zarazil. Kôň je "náš", chalupa je "naša", ovos je "náš", to vedel. Ale či je on? – Či "náš"? – Náš, - vraví Ondrej. Ondrej si mädlí čelo. Vidí, že svojou odpoveďou neuspokojil. Odrazu mu svitne v hlave, tvár sa mu rozjasní. Ondrej sa usmeje akoby na ospravedlnenie a vraví: Boží, ja som boží. Postava oproti vyvalí naň oči a ustrnie v údive. – Či? – Boží. Tu sa miesto predošlého nechápavého výrazu vľúdi do tváre šibalská veselosť a z úst sa ozve smiech, najprv pridúšaný a potom prudký, nákazlivý. Celé údolie sa ním ozýva. Pes považuje smiech za výzvu a rozšteká sa znova, práve tak prudko. Ondrej sa díva nechápavo na rozosmiatu tvár a nijako tomu nerozumie. Pamätá sa predsa určite na starcovo naučenie, že on, Ondrej je synom božím, že celý život jeho patrí bohu, láskavému otcovi. Čomu sa teda smeje? Chce si pomôcť z rozpakov a dáva tú istú otázku: - A ty si či? Ale to len zosilnilo smiech: Či som ja chlapec? Ha-ha-ha! Veď som ja žena, ha-ha-ha!

Žena, slovo nikdy nepočuté. Slovo, ktoré dal stavec do kliatby. Slovo, pre ktoré okliesnil svoje naučenia a prekrútil svoje náboženstvo. Slovo, ktoré sa nikdy nemalo dostať k Ondrejovmu sluchu, len aby prišiel pred božiu tvár celý, s nevyplienenou dušou. A teraz stavia sa tu predeň skutočná žena, kypiaci rozmarmi, s pripraveným náručím.

Práve tak náhle, ako sa rozosmiata, zväznela. Sklopila zahanbene oči a odpovedá. – Ja som Eva Halihajovie. – A pokračuje starostlivo: - Pasiem otcove kone. Tohto roku bude málo sena. Dolu všetko vyschlo. Potom obaja rozpačite umíkli. Eva sa hanbí za svoj smiech. Chce napraviť zlý dojem a spytuje sa láskavo:

- Ty hľadáš koňa, ktorého priviedol ten čudák dnes ráno, však? Povedal, že si poň ktosi príde, ale nevedela som, že to budeš ty. A načo ho vodil sem, keď vedel, komu patrí? Ondrej prikyvuje hlavou, nemôže však vysloviť slova. Prežiera sliny a lapá po vzduchu ako ryba na piesku.

- Tamhľa je tvoj kôň. Zavolaj naň po mene: príde, ak ťa pozná. Ondrej zavolá koňa, kôň sa dokriaka k nemu a ošuchuje si hlavu o jeho plece. Táto prítulnosť obodrí Ondreja.

- Ale vari nechceš ísť nazad v noci...? Pod' k ohňu, navarím zamrvenky! Ondrej počúvne, sadne si k ohňu a okúňavo sleduje Evine pohyby. Eva odchádza po vodu. Ondrej díva sa nedôverčivo na psa. Ten sa priplichtí k nemu, zavrtí kamarátsky chvostom a Ondrej odváži sa pohladať ho po chrbte. Kým sa Eva vráti s vodou, uzavrú spolu priateľstvo. Opäť sa díva na Evu, ako miesi cesto, krája slaninu, stavia hrniec do pahreby. Pes sa stále obtiera o neho. Tu si Ondrej spomenie na chlieb v kapsičke: Dám ti, hneď ti dám chlebička." Siahne do kapsičky, vytiahne chlieb, ale súčasne vypadne i píšťala. – Čo to máš? Ondrej otfča dľaň s píšťalou. – Píšťala, - vraví. – A vieš písať na nej? Kýva hlavou, že vie. – zapískaš keď sa najeme, hej? – zapískam. Jedia mlčky. Pes hľadá raz na Ondreja, raz na Evu. Eva mu pohodí chleba, obráti tvár k Ondrejovi a usmeje sa. Ondrej odpovedá plachým úsmevom a tiež pohodí psovi kúsok chleba. To ich zblížilo. Pokračujú v hre so psom a zakaždým, keď pes chytí chlieb v letku, rozosmejú sa veselo.

Dojedli. Ondrej vezme píšťalu a probuje zapísať niečo. Eva stiahne si sukňu cez kolená, podoprie si bradu o dlane a zahľadá sa naň.

- Ja viem krajšie písať, keď slávik spieva. Je tu slávik, buďme ticho, možno začne spievať. Čakajú potichu. A hľa! Od jazierka ozve sa z krovia slávik. Najprv nesmel, potom naplno. Ondrej priloží píšťalu k perám, vo chvíli uhádne tón a takt a začne sprevádzať slávičí spev. I on sa spočiatku okúňal; nepískal nikdy pred poslucháčmi. Neskôr však zabudol na Evu a znova, ako doma na poľane, lejú sa z prs cez píšťalu prstami prerývané pramienky trúchlivej

túhy i radostných nádejí. Tu ho Ondrej sprevádza, tu zas odštepia sa jeho tóny, rozbúria sa akoby v proteste proti odovzdanosti slávičej piesne.
(*Tatran: 1971, s. 47-50*)

ÚLOHY

1) Pozorne si prečítajte úryvok a v troch bodoch zhrňte jeho obsah.

-
-
-

3 body	
--------	--

2) Vymyslite si k úryvku nadpis, ktorý vystihuje jeho podstatu.

Navrhnutý nadpis:

1 bod	
-------	--

3) Všímajte si tajomnosť prerozprávaného deja. Uvedte päť dejových prvkov, ktoré vytvárajú tajuplnú atmosféru príbehu.

Príklad pre vás

Postava nemá meno. (na začiatku)

-
-
-
-

-
.....

5 bodov	
---------	--

- 4) Všímajte si motív ohňa. Uved'te jeho tri významy, ktoré nadobúda v rozvíjaní deja.

-
.....

-
.....

-
.....

3 body	
--------	--

- 5) Určte typ rozprávača (narátora) príbehu a vymenujte jeho dva hlavné znaky.

Typ narátora:

Hlavné znaky:

-
.....

-
.....

2 body	
--------	--

- 6) V ktorom období vzniká a rozvíja sa v slovenskej literatúre lyrizovaná próza?

.....
.....

1 bod	
-------	--

- 7) Zistite tri znaky lyrizovanej prózy, ktoré sú prítomné v úryvku. Pomenujte tieto znaky a uveďte k nim po jednom príklade z textu. Svoje odpovede zapíšte do tabuľky.

Pomenovanie znaku lyrizovanej prózy prítomného v úryvku	Príklad z úryvku
<i>Príklad pre vás</i> Tajomnosť	"Postava, ktorá sedela pri ohni..."
1.	
2.	
3.	

6 bodov	
---------	--

- 8) Akú úlohu má v príbehu opytovacie zámeno či ?

Úloha zámena:

.....

1 bod	
-------	--

- 9) Vysvetlite význam týchto slovných spojení:

nevyplienená duša:

.....

prekrútené náboženstvo:

.....

2 body	
--------	--

- 10) Vymyslite minipríbeh o prvom stretnutí dievčaťa a chlapca, ktorý sa odohráva v 21. storočí (spôsob zoznámenia sa, témy, štýl rozhovoru, rekvizity, ktoré vyjadrujú atmosféru dnešnej doby). Vyjadrite sa v obsahovo a štylisticky plnohodnotných vetách. Napíšte šesť viet.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6 bodov	
---------	--

Dolgozatát beadta: óra perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása:

Összpontszám:

A dolgozatot *értékelő tanár* aláírása:

A felüljavítást végző OKTV *bizottsági tag* aláírása:

A 2013/2014. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGALKOTÁSI FELADATLAP

Munkaidő: 180 perc

Elérhető pontszám: 70 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A szövegalkotási feladatok megoldásához íróeszközön kívül szöveggyűjtemény és egynyelvű szótár használható!

A szövegalkotási feladatlapot a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: oszt.:

Középiskolai tanulmányait a 13. évfolyamon fejezi be: igen nem

Az iskola neve:

.....

Az iskola címe: irsz. város

..... utcahsz.

A felkészítő tanár(ok) neve:

Összes pontszám:

Erre az oldalra ne írjon!

Dolgozatát beadta: óra perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása:

Összpontszám:

A dolgozatot *értékelő tanár* aláírása:

A felüljavítást végző OKTV *bizottsági tag* aláírása: